GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 282 — *Luni, Marți 22 Decemvre.* — **1887.**

Cătră cetitorii „Gazetei Transilvaniei"!

In puține ḍile se'mplinescŭ 50 de anĭ, de când „Gazeta Transilvaniei" luptă pentru lățirea culturei române, pentru libertatea și drepturile poporului românŭ.

Pe timpulŭ celei mai cumplite prigonirĭ a neamului românescŭ, „Gazeta Transilvaniei" a arboratŭ în mijloculŭ valoroșilorŭ comercianțĭ românĭ de odinióră din Brașovŭ drapelulŭ redeșteptării naționale.

Cincĭ-ḍecĭ de anĭ de muncă, de grele și de necurmate lupte pentru înălțarea și prosperarea românismului se împlinescŭ.

Generațiunea vechiă și generațiunea cea nouă și-au datŭ mâna, au pusŭ umĕrŭ la umĕrŭ, pentru realisarea marei opere a redeșteptării și a liberării poporului românŭ asupriŭ.

Lucrat'au toțĭ cu însuflețire bărbătéscă și cu statornicia sub drapelulŭ sfântŭ arboratŭ de „Gazeta Transilvaniei" și urmândŭ devisei nemuritorului bardŭ naționalŭ: „*Uniți-vĕ în cugetŭ uniți-vĕ 'n simțirĭ!*"

Și munca lorŭ a fostŭ încoronată de succesŭ.

Unde eramŭ acum cincĭ-ḍecĭ de anĭ și unde suntemŭ astăḍĭ! De s'a ridicatŭ spiritulŭ poporului românŭ, de s'a întăritŭ consciința lui națională, de s'a pusŭ temelia la cultura lui națională, cine va susține, că la acéstă lucrare măréță națională n'a avutŭ póte cea mai însemnată parte ḍiarulŭ nostru, care a mersŭ totdéuna înainte cu lumina pe cărările întunecóse ce trebuia sĕ le străbatemŭ?

Credincioșĭ devisei ce și-au ales'o fii nobilĭ și devotațĭ ai națiunei în lupta pentru eliberarea și redeșteptarea națiunei române, amŭ făcutŭ totŭ ce în putință ne-a statŭ, pentru ca ḍiarulŭ nostru sĕ pótă corĕspunde câtŭ mai multŭ grelei sale chiămărĭ.

Nu ne-amŭ datŭ îndĕrĕtŭ dinaintea nicĭ unei greutățĭ, gata amŭ fostŭ a aduce orĭ-ce jertfă, și décă în timpurĭ mai multŭ orĭ mai puținŭ favorabile, prin carĭ amŭ trecutŭ, nu amŭ pututŭ sĕ facemŭ mai multŭ pentru fóia nóstră decâtŭ amŭ făcutŭ, causa a fostŭ firma nóstră hotărîre de a păstra în tóte împrejurările independența nóstră.

Astfelŭ, trebuindŭ sĕ cucerimŭ tĕrêmulŭ pasŭ cu pasŭ, amŭ înaintatŭ încetŭ, dér sigurŭ, și abia astăḍĭ, după cincĭ-ḍecĭ de anĭ de muncă, ne vedemŭ în posițiune de a realisa, cu încordarea tuturorŭ puterilorŭ nóstre, cea mai ferbinte dorință a neuitatului și de fericită memoriă editorŭ alŭ ḍiarului nostru Iacobŭ Mureșianu, ca *sĕ avemŭ și propria nóstră tipografiă.*

Incepêndŭ cu ḍiua de 1 Ianuariu 1888 **„Gazeta Transilvaniei" se va tipări în propria nóstră tipografiă.**

In modulŭ acesta ni se dă putința de a aduce modificărĭ și îmbunătățirĭ în partea technică și redacțională a fóiei nóstre.

Facemŭ tóte acestea, fără a cere însĕ și din partea publicului sĕ facă mai marĭ jertfe. „Gazeta Transilvaniei" va apăré și dela 1 Ianuariu 1888 încolo totŭ în condițiunile de până acum ale abonamentului și anume:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Aducêndŭ acésta la cunoscința cetitorilorŭ noștri, îi asigurămŭ, că nu ne vomŭ abate din calea ce-o străbatemŭ acum de jumĕtate de seculŭ, ci că vomŭ lupta și în viitorŭ cu îndoită putere și cu acelașĭ devotamentŭ pentru apĕrarea, ridicarea și întărirea românismului.

Și ca sĕ putemŭ contribui cu efectŭ la realisarea aspirațiunilorŭ nóstre îndreptățite naționale în acéstă monarhiă, vomŭ stărui înainte de tóte sĕ ținemŭ susŭ și sĕ păstrămŭ nepătatŭ steagulŭ solidarității nóstre naționale, alŭ unirei și alŭ bunei ințelegerĭ între toțĭ factorii poporului nostru.

Suntemŭ tarĭ în convingerea, ca toțĭ cei ce cugetă sincerŭ și curatŭ asupra chiămării Românului în aceste critice timpurĭ vorŭ pune cu noi umĕrŭ la umĕrŭ și astfelŭ vomŭ merge cu toții înainte, dér numai înainte, cu unanima strigare:

Dumnedeu și dreptulŭ nostru!

Redacțiunea.

Brașovŭ, 21 Decemvre 1887.

Cu ocasiunea felicitărilorŭ de anulŭ nou, ministru-președinte Tisza în rĕspunsulŭ ce l'a datŭ deputațiunilorŭ, a vorbitŭ despre situațiunea politică esternă.

De rĕndulŭ acesta ministrulŭ ungurescŭ a găsitŭ cu cale sĕ nu mai esprime cu atâta fermitate speranța în susținerea păcii, ci din contră a adresatŭ unŭ avertisementŭ acelora, carĭ încă totŭ mai comitŭ erórea de a se încerca sĕ lățéscă optimismulŭ că pace va fi, și a ținutŭ sĕ dea acestŭ avertisementŭ, fiindŭ-că optimismulŭ adeseorĭ, ḍice elŭ, paraliséză puterea de resistență, de care posibilŭ e ca totușĭ monarchia sĕ pótă avé trebuință.

Gravitatea situațiunei o constitue aḍi cestiunea Bosniei și Herțegovinei, pe care foile rusescĭ au pus'o cu tótă seriositatea la ordinea ḍilei. Acestea pretindŭ ca Austro-Ungaria sĕ renunțe la posesiunea acestorŭ provincii, décă voesce sĕ trăéscă în bune raporturĭ cu Rusia, și în acelașĭ timpŭ sĕ lase acesteia mână liberă în Bulgaria.

Astfelŭ în ḍilele acestea telegrafulŭ a semnalatŭ unŭ articulŭ intitulatŭ „Bosnia și Herțegovina", apărutŭ în fóia oficiósă rusă „Novoje Vremja" și care se crede că este inspiratŭ din partea guvernului rusŭ.

Numita fóiă declară ca nespusŭ de seriósă cestiunea privitóre la Bosnia și Herțegovina, pe care, după tractatulŭ din Berlinŭ, Austro-Ungaria are se le ocupe numai temporalŭ; influința cea mare de aḍi asupra peninsulei balcanice și'a câștigat'o Austro-Ungaria prin ocuparea acestorŭ provincii. Acéstă anexiune constrînge pe Austro-Ungagria, atâtŭ din considerațiunĭ teritoriale, câtŭ și economice, sĕ anexeze mai departe țerĭ balcanice, prin urmare trebue sĕ pună Rusia întrebarĭ, au atâtŭ din causa modului cum s'a stabilitŭ Austro-Ungaria în Bosnia și Herțegovina, câtŭ mai multŭ din causa condițiunilorŭ, sub care Germania a împinsŭ pe Austro-Ungaria înainte spre Orientŭ.

Tóte opintirile Austro-Ungariei decĭ, continuă fóia rusésca, sĕ fiă îndreptate într'acolo, ca sĕ evite de a'i pune Rusia în celŭ mai scurtŭ timpŭ aceste întrebărĭ. Austro-Ungaria ar trebui prin urmare sĕ facă Rusiei cele mai marĭ concesiunĭ în Bulgaria. Dér mai nainte de ce s'ar lua o decisiune în cestiunea bulgară, trebue sĕ încerce Rusia necondiționatŭ, a smulge Austro-Ungariei posițiunea, ce a câștigat'o în peninsula balcanică prin ocuparea Bosniei și Herțegovinei. In casulŭ acesta declarațiunea Rusiei este, că ea cu privire la călcarea tractatului din Berlin, consideră ca nulŭ acelŭ paragrafŭ, în puterea căruia Austro-Ungaria a ocupatŭ temporalŭ Bosnia și Herțegovina, prin urmare avemŭ motivŭ a presupune, că acum vine la rêndŭ cestiunea despre perderea tuturorŭ drepturilorŭ Austro-Ungariei asupra Bosniei și Herțegovinei.

Negreșitŭ că aceste cererĭ ale Rusiei e cu neputință sĕ fiă satisfacute, décă Austro-Ungaria nu voesce a'și pune în risicŭ posițiunea de mare putere; prin urmare Rusia stăruindŭ pe lângă cererile sale, conflictulŭ e inevitabilŭ. Aceste considerațiunĭ le-au avutŭ în vedere fără îndoélă ministru-președinte ungurescŭ, când de rêndulŭ acesta n'a mai îndrăsnitŭ a fi optimistŭ.

Fiindŭ déră situațiunea atâtŭ de posomorită și pericululŭ de rĕsboiu apropiându-se în mĕsura în care'șĭ concentréză Rusia trupele, e unŭ actŭ fórte nepoliticŭ a vedé foile unguresci somândŭ pe cabinetulŭ afacerilorŭ streine din Viena, cum face „Pesti Naplo", sĕ nu se abată dela linia de purtare ce i a tras'o delegațiunea maghiară și declarândŭ că Ungurii suntŭ gata ca pentru Bulgaria sĕ se rĕsboiască cu Rusia. Acésta e curată provocare și desminte pe însușĭ d-lŭ Tisza, care a ḍisŭ, că Ungurii nu vorŭ provoca nicĭodată unŭ rĕsboiu. Nicĭ nu se mai póte ḍice, că numita fóiă represintă părerile oposițiunei, pentru-că tocmai în ḍilele acestea foile guvernului au luatŭ cu satisfacțiune actŭ de declarațiunea foilorŭ oposiționale, că în politica esternă încetéză orĭ-ce deosebire de partidŭ.

Pregatirile militare rusesci.

„Politische Nachrichten" află din Moscva din parte demnă de încredere, că guvernulŭ rusŭ a comandatŭ *însemnate furnisărĭ de instrumente chirurgicale spre scopurĭ rĕsboinice* și că o parte din ele a trebuitŭ sĕ se predea în ḍilele trecute, ér restulŭ se va preda la începutulŭ anului nou. Mai departe află, că direcțiunea căilorŭ ferate Varșovia Viena și Varșovia Bromberg, care cum se scie suntŭ singurele linii ce ducŭ spre Prusia și Austria, au primitŭ ordinŭ secretŭ, sĕ presinte în fiecare sĕptĕmână statului majorŭ generalŭ tabloulŭ întregului parcŭ potrivitŭ pentru transportulŭ trupelorŭ, și sĕ arate, unde se află momentanŭ vagónele: în țeră orĭ în streinătate. In fine se mai vorbesce din acelașŭ isvorŭ, că d-lŭ Vysnegradski, ministru rusŭ, în casŭ de încurcăturĭ rĕsboinice va reduce datoriile esterne ale Rusiei, dacă nu chiar le va denega cu totulŭ.

SCIRILE ḌILEI.

Oficerii din armata comună au primitŭ ordinŭ, după cum scrie „Ellenzek", ca neapĕratŭ sĕ învețe limba rusésca, celŭ puținŭ întru câtŭ le este necesară pentru servițiulŭ de castre.

—x—

Procesulŭ maghiarisărei ocupă atâtŭ de multŭ capetele „patrioțilorŭ", încâtŭ și-au mai uitatŭ de literatură. Ḍiarele unguresci declară, că în timpulŭ din urmă literatura maghiară a începutŭ a stagna; anulŭ trecutŭ 1887 s. n. a fostŭ unŭ anŭ de pace și odihnă pentru literatura maghiară. și cu tóte astea abia s'a putută îmbogăți în decursulŭ acestui anŭ cu vre-o 15 opurĭ, nefiindŭ însĕ nicĭ unulŭ din ele de o valóre mai mare. Ḍiare nouĕ unguresci încă s'au înființatŭ în anulŭ trecutŭ vre-o 7, dér abia decă se află între ele unulŭ, care sĕ merite numele de ḍiarŭ. — Dér fiascurile!

Generalulŭ majorŭ *Emilŭ de Varga*, comandantulŭ brigadei 7 de cavaleriă staționată in Timișora, a primitŭ o insciințare telegrafică dela ministeriulŭ comunŭ de rěsboiu, că M. Sa l'a numitŭ comandantŭ alŭ diviziei de cavaleriă din Lemberg, alŭ cărei comandantŭ a fostŭ până acum fiul Edm. de Krieghammer. Generalulŭ Varga a și părăsitŭ Timișóra. Inaintarea sa e făcută fără a'i fi venitŭ rěndulŭ. Divizia de cavaleviă din Lemberg se compune din brigadele de cavaleriă 20 și 21, care cuprindŭ regimentele 10 și 11 de dragonĭ, alŭ 4 și 13 de ulanĭ ș alŭ 16 de husarĭ, și formeză părți din corpulŭ XI. de armată.

—x—

O telegramă din Londra comunică că, precum se scrie din Viena diarului „Times," concentrarea trupelorŭ rusescĭ s'ar fi sfĕrșitŭ și circulă scirea, că în Polonia ruséscă arŭ fi adunațĭ 400,000 de ómenĭ.

—x—

Ni se comunică din Deșŭ: In loculŭ d-lui *Iosifŭ Micșia*, fostŭ notarŭ la tribunalulŭ din Deșŭ, care a inaintatŭ ca subjude in Odorheiulŭ sĕcuiescŭ, fŭ numitŭ unŭ Ungurŭ, d-lŭ Csatt. Cum vedemŭ, Românii se totŭ impuțineză pe la autoritățile de aci. — Candidatulŭ advocațialŭ, d-lŭ *dr. Dumitru Ciuta* din cancelaria d-lui Teodorŭ Mihali din Deșŭ, făcĕndŭ censura advocațială in vara trecută, in 26 Decemvre n. c. a părăsitŭ Deșulŭ cu scopŭ de a-șĭ deschide cancelaria de advocatŭ în Bistrița, Succesŭ bunŭ! — In cancelaria d-lui advocatŭ din Deșŭ Gavrilŭ Manŭ a intratŭ unŭ tinerŭ de celea mai bune speranțe, d-lu *dr. Ioanŭ Farcașŭ*, ca candidatŭ de advocatŭ. E fiulŭ preotului din Sicu, comitatulŭ Solnocŭ-Dobecei.« — *Șireganulŭ*.

—x—

In săptĕmâna trecută au fostŭ în multe părți *viscole mari*. Unele trenurĭ au sositŭ intârdiate, altele de locŭ, mai alesŭ cele de marfă, a cărorŭ circulațiune la noi a fostŭ sistată vr'o două dile. In Aiudŭ orcanulŭ a causatŭ stricăciuni. De asemenea a pricinuitu pagube în Bucurescĭ, Viena ș. a.

—x—

Scóla română din Gimbavŭ s'a inchisŭ, din causă că unŭ copilŭ alŭ învĕțătorului, care locuesce în localulŭ scólei, s'a bolnăvitŭ de vĕrsatŭ mare (bubatŭ).

—x—

In *Timișóra* a produsŭ mare sensațiă ordinulŭ ce s'a datŭ pe cale telegrafică generalului maiorŭ *Varga*, în urma căruia a și plecatŭ imediatŭ la Lembergŭ in Galiția. Dispozițiа acésta este considerată în Timișóra ca urmare a pregătirilorŭ rusescĭ, ce se facŭ la granițele nordice ale monarchiei nóstre.

—x—

Direcțiunea poștelorŭ și telegrafelorŭ din Sibiiu va rĕmâné deocamdată totŭ acolo, dice „Kolozsvár," deorece in Clușiu nu s'a găsitŭ unŭ localŭ potrivitŭ.

—x—

Până acum suntŭ *scutiți de serviciulŭ glótelorŭ* 787 funcționarĭ administrativĭ, anume: 1 fișpanŭ, 16 viceșpanĭ, 139 fisolgăbirĕi, 154 solgăbirei, 1849 primarĭ comunalĭ.

—x—

După cum ni se scrie din *Bucurescĭ*, se vorbesce că in proxima sesiune generală a Academiei române, d-lŭ Iónŭ *Bianu*, profesorŭ și bibliotecarŭ alŭ Academiei va fi alesŭ membru ordinarŭ alŭ acesteia.

—x—

Ni se scrie din *Pesta*, că d-lŭ *Ioanŭ Sucin* cand. de advocatŭ, de nascere din Sistarovețŭ, cerculŭ Lipovei (Bănatŭ), s'a promovatŭ la Budapesta în 12/24 Decemvre a. c. de *doctorŭ* în sciințele iuridice. — Ilŭ felicitămŭ!

—x—

Studenții facultății de litere și filosofiă din *Bucurescĭ*, spune „România," au făcutŭ o petițiune către rectorulŭ universității, prin care cerŭ convocarea consiliului universitarŭ spre a le lua in considerațiă propunerea următóre: „Aceia, carĭ vinŭ cu titlurĭ academice de litere din streinătate sĕ fiă supuși în țéră la unŭ esamenŭ, care sĕ dea echivalența titlului. Totŭ așa se face pentru titlurile de medicină și de dreptŭ.«

—x—

Kulturegyletulŭ ardelénŭ are două comitete, unulŭ de dame și unulŭ de bărbațĭ. Nicĭ nu era cu cale ca la *isprăvile* Kulturegyletului sĕ nu participe ambele sexurĭ. Durerea nesuccesului se suportă mai ușorŭ când se'mparte.

—x—

In urma incendiului ce isbucnise la politechniculŭ din *Pesta*, ministrulŭ ungurescŭ de instrucțiune a interdisŭ a se mai fuma în localulŭ Universității.

—x—

Revista „*Gazeta Sătĕnului*" din *Rîmnicul Sărat* în România, se găsesce pusă înaintea intrebărei: decă dela 5 Februariu 1888 va mai apăre séu nu? Spune că cu actualulŭ numĕrŭ de abonațĭ este peste putință d'a o duce mai departe și face apelŭ la publiculŭ românŭ sĕ caute a sprijini mai multŭ de câtŭ până acum acéstă revistă, căcĭ altfelŭ revista nu va mai pute apăre. Ar fi păcatŭ sĕ piară o revistă atâtŭ de folositóre!

—x—

„Agramer Tagblatt" se ocupă în foiletonulŭ sĕu sub titlulŭ: *O Regină ca traducĕtóre*, de traducerea în nemțesce a romanului lui Pierre Loti: »Les pêcheurs d'Island," făcută de Regina României. Foiletonistulŭ spune că traducerea este câtŭ se póte de nemerită și că venitulŭ este destinatŭ spre aspori fondulŭ pentru ajutorarea pescarilorŭ din Islanda, creatŭ din inițiativa d-lui Pierre Loti

Totŭ vechiulŭ clișeu.

In Clușiu apare unŭ nou diarŭ ungurescŭ, alŭ nicĭ unei partide, anume „Erdelyi Hirado". In numĕrulŭ sĕu de probă se esprimă astfelŭ asupra cestiunei naționalităților:

Ivirea cestiunei naționalităților mai alesŭ in forma ei de astădĭ este unŭ productŭ alŭ timpurilorŭ noue, care insĕ aruncă valurĭ totŭ mai marĭ și nu ne inșelăm, décă o atribuimŭ acelora, că vedemŭ desvoltându se cea mai mare activitate și zelŭ pe térĕmulŭ socialŭ cu privire la acestă cestiune. Imboldulŭ esistenței proprie impune, ca in interesulŭ susținerei națiunei nostre sĕ pornimŭ campania cu orĭ ce mijlocŭ permisŭ de lege contra fanatismului singuraticilorŭ agitatorĭ ai naționalităților. Cu intențiune amŭ scrisŭ: singuraticĭ agitatorĭ ai naționalităților, căcĭ poporulŭ este, în fondŭ, bunŭ, nu se ocupă cu tendințe de naționalitate, nu graviteză în afară.

Dér in massa cea mare niciodată nu te poți încrede, părerea ei se schimbă după curente, și pe celŭ ce adĭ ilŭ ridică susŭ, mâne ilu calcă 'n noroiu. De aceea trebue urmărită cu atențiune veghiătóre rușinósa lucrare de subminare a acestorŭ agitatorĭ, carĭ sub firma fraselorŭ rĕsunătóre îșĭ ascundŭ numai propriele lorŭ interese; de aceea trebue sĕ fimŭ cu arma 'n mână încontinuu veghiătorĭ.

In cestiunea naționalităților orĭ-ce adevĕratŭ patriotŭ numai unŭ punctŭ de stadiu póte sĕ aibă și acesta e, ca drepturile și privilegiurile (?!) acordate prin lege naționalităților sĕ se țină în onóre și din partea nóstră, că nu e permisŭ sĕ se facă nimicŭ contra acelora; der cu severitate neînfrântă și lăsândŭ la o parte orĭ-ce considerațiune de partidă séu de altă natură, ne ridicămŭ ca unŭ singurŭ omŭ, când națiunea nóstră, statulŭ nostru, va fi atacatŭ, fiă pe față, fiă prin vorbe amăgitóre, căcĭ într'unŭ statŭ numai o națiune póte fi.

E cunoscutulŭ și învechitulŭ clișeu alŭ tuturorŭ foilorŭ unguresci, decĭ: la coșniță cu elŭ!

Literatură — »**Florĭ de pe Carpațĭ**« este numele unei frumóse colecțiunĭ de poesii de ale d-lui *Zachariă Antinescu*, profesorŭ in Ploescĭ. Colecțiunea este tipărită pe hârtiă fină, in formatŭ 8° de 296 pag. Cuprinde o mulțime de poesii fórte variate. In partea primă se află și fotografia autorului cu subscrierea proprie. Prețulŭ unei broșurĭ 3 lei n. —

Raportulŭ școlelorŭ catolice din archidiecesa latină de Bucurescĭ și in deosebi alŭ acelorŭ din capitală pre a. 1886—87. Din acestŭ raportŭ, cu o prefață de d-lŭ vicarŭ generalŭ Vasile Laurezi, aflămŭ, că în archidiecesa latină de Bucurescĭ se află 29 de școlĭ cu 2602 elevĭ de ambele sexe. In capitală, la școlele de fete din „*Institutulŭ S. Marie*", fundatŭ la 1852, se află 1) *în pensionatŭ* 195 eleve, dintre carĭ după naționalitate suntŭ: 135 române, 37 germane, 9 francese, 3 italiane, 8 poloneze, 3 bulgare; după confesiune: 43 catolice, 138 de confesiunea țĕrei, 3 protestante, 11 mosaice. 2) în școla de fete 223 eleve, dintre care 73 române, 124 germane, 12 franceze, 11 poloneze, 3 italiane; după confesiune 73 gr.-or., 124 cat., 10 protestante; 16 mosaice.

3. *Pensionatulŭ A. Iosef, împreună cu unŭ externatŭ* a avutŭ 317 eleve, anume: 102 române, 161 germane, 15 francese, 7 italiane, 22 maghiare, 10 poloneze; după confesiune: 102 gr. or., 200 cat. 8 protestanțe, 7 mosaice. 4. *Școla de fete dela Bărăția* a avutŭ 241 eleve: 40 române, 175 germane, 3 francese, 20 poloneze 3 italiane; după confes.: 33 gr. or. 187 cat., 9 pretestante, 12 masaice. La școlele de băeți au funcționatŭ peste totŭ 10 profesorĭ, intre carĭ și 3 Românĭ a fostŭ cercetată: la școla principală (cu 4 clase primare și 3 gimnasiale) de 267 elevĭ, dintre carĭ 27 românĭ, 89 germanĭ, 114 maghiarĭ, ceiala'țĭ de diverse naționalități. La școla filială (cu 4 clase primare) s'au aflatŭ 172 elevĭ, dintre carĭ 24 românĭ, 51 germanĭ, 52 maghiarĭ, ceia alți de diverse naționalități. —

Afară de școlile până aci dise se mai află în Bucurescĭ și *Seminarulŭ archiepiscopalŭ* la care: în seminarulŭ inferiorŭ s'au aflatŭ in anulŭ școl. trecutŭ 17 elevĭ ér în celŭ superiorŭ 20, dintre carĭ unii urmară cursulŭ de filosofiă, ér alții la celŭ de teologiă. La cursulŭ de filosofiă a propusŭ părintele dr. Demetriu Radu limba și literatura română, ér la cursulŭ teologicŭ a propusŭ teologia dogmatică si istoria bisericéscă, în limba română.

Limba română și autoritățile unguresci.

In numĕrulŭ 259 alŭ foiei nóstre amŭ promisŭ că vomŭ publica recursu'ŭ compusŭ de d-lŭ advocatŭ Augustinŭ Munteanu contra unei sentințe ilegale aduse de tribunalulŭ reg. din Deșiŭ, ca oficiu alŭ cărților fundeare, în causa unei cererĭ de intabulare, care cerere fu respinsă de numitulŭ tribunalŭ *din causă că era basată pe documente scrise în limba română.*

Amintitulŭ recursŭ în traducere românéscă este următorulŭ:

FOILETONU.

CERȘETORULŬ.

Novelă.

I.

Vĕntu'lŭ de iarnă, rece și nemilosŭ, urla pe stradele deșerte de ómenĭ. Norii se grămădeau pe orizontŭ pe când câțĭva corbĭ prevesteau prin sarbĕdulŭ lorŭ crâncănitŭ viscolirea iernei. Diua trecu fórte iute ca tóte dilele de iarnă ce se parŭ numai ceasurĭ și noptea se lățise peste natură. Ici și colo câte unŭ dulau de mai rupea tăcerea mută a nopții, ér radele luminărilorŭ se perdeau prin negura deasă ce invălea pămĕntulŭ. Tóte păreau că apunŭ pe vecie, nicĭ unŭ sgomotŭ, nicĭ unŭ călĕtorŭ. Singurŭ unŭ riulețu ce curgea pe la capĕtulŭ satului, făcea puținŭ murmurŭ cu undele sale ce slăbeau din ce în ce. Dincolo de elŭ aprópe de țĕrmurĭ abia se zărea prin negura deasă o colibă. In mijloculŭ ei jurîmprejurŭ lângă focŭ stau trei ființe vestejite de nevoile vieții, ș'aprópe sleite de frigulŭ celŭ aspru.

O harancă intră.

— »Mĕi Romano! și nu ți-am spusŭ eu, bată-te Rusalile sĕ te bată, ca sĕ nu mai bei atâta rachiu?«

— „Tacĭ cățea! vedi-'lŭ« — arătându-i unŭ barosŭ — »vedi lŭ, acușĭ ți-lŭ trântescŭ in capŭ, de te ie draculŭ! Hei par'că tu mĭ ai porunci mie Judo! N'am io destulŭ nĕcazŭ cu voi?.... ș'apoi drăgulețulŭ de rachiu,... auleo Dómne, cum iți amurțe ósele.«

— »Da bată-te pe tine, mĕ hoțomanule! Bei și éră bei, până ți-sĕ va aprinde rachiulŭ în tine. O sĕ'țĭ béi cămașa din spate, de ți-ai bea și ochii și mințile."

— »Tacĭ, nu ți-am spusŭ sĕ tacĭ, hăi? Io o câștigŭ, io s'o beu, de mĭ-așŭ bea totŭ, totŭ e alŭ meu."

— »O, o, o! Vai de capulŭ tĕu, vai de mințile tale! Ai ajunsŭ de risulŭ Țiganilorŭ. Acușĭ te-orŭ râde și copii Românilorŭ. O, o, o!«.

Țiganulŭ oțĕritŭ de vorbele acestea, se repede ca o leghionă asupra nevestei sale și c'o îmbrâncire sĕlbatică o dă de pămĕntŭ, pe când Raiducu, care privea din colțulŭ colibei cu nisce ochĭ marĭ și negri, începu a'șĭ cârpoci ochii cu bobe marĭ de lacrimĭ. Pĕrulŭ sĕu în suvițe lungĭ se lăsa pe umerii sĕi nu prea slabĭ; ér fața-i cănită trăda amărăciunea ce'lŭ stăpânea, vĕdendŭ pe *dada* atâtŭ de măniosŭ, cum omenesce pe mamă-sa. Unŭ altŭ puiu de cioroiu, încă la sînŭ, durmea dusŭ într'o tróca din fundulŭ colibei învĕlite în nesce sdrențe căpĕtate pe lucru dela Românĭ. Dada supĕratŭ și cătrănitŭ focŭ ce era, îșĭ ia căciula pe o ureche și drumu copile, până dinco'o de pĕrĕu la lelea Fiorica sĕ-i mai dea o pórție de rachiu... pe când țiganca podidită de lacrimĭ puse câte șĭ trei bulucașii pe focŭ, luă pe Raiducu lângă ea și se dede dorului. Nicĭ habarŭ n'avea de Romano.

— „Sĕ-lŭ ia draculŭ, sĕ bee păn' o crepa. Decă nu m'ascultă, n'o sĕ mĕ omorŭ de dragu lui!«.

Desŭ de diminéță, țiganulŭ nostru cu luleaua pleoștită de-o parte a gurei, cu pieptulŭ pĕrosŭ desvĕlitŭ, intră ca pârlitŭ în colibă Posnașulŭ de dada, de altcum bunŭ la inimă, avea un minutulŭ acela pĕrulŭ sburlitŭ, ochii inholbați și cu mânile bănănăindŭ îșĭ pipăia cojoculŭ ce era ruptŭ petece. O pățise hâtŭ bine. Blăstămații de Românĭ înscenară în hatâru lui o glumă grósă, așa câtŭ bietulŭ era pe aci sĕ rĕmână latŭ. Ochii cufundațĭ în capŭ și înroșițĭ de puterea alcoholului păreau că nu mai suntŭ ai lui, așa erau de nu sciu cum. Mânile ghiărae, aprópe cu ciolanele góle și sgriburindŭ de frigŭ strigă:

— „Hei Ursoico! nu te rabde sfinții, totŭ dormĭ încă, și nu mĕ vedĭ că ți-amŭ venitŭ hemesitŭ de fóme și nĕcăjindu-mĕ sĕ'ți aducŭ butuculŭ ăsta; te-a făcutŭ draculŭ și pe tine dómnă? Scolă că-i diuă.

— „Da bată-te pascile mei, tu unde și de unde?"

— „Unde, și de unde? Na!« — ii rase o drăguță de palmă. „Na... unde și de unde, cățea de gură ce escĭ!"

— „O vai de capulŭ tĕu prăpăditule. Dă, dă, că ai în cine, și 'ncepu a plânge. „De n'ar fi pămĕntulŭ hăla de cerșitorŭ, amŭ peri, cu tine."

— „Ce cerșitorŭ, maico! nicĭ-unŭ cerșitorŭ. Par'că nu eu l'am feritŭ din calea unorŭ carĕ ce duceau bagaje la târgŭ, când elŭ se afla pe drumŭ? Par'că nu eu l'am scosŭ din mânile parleilorŭ când apucase între ei, șcii tu colo lângă orașŭ? Hm, și tu mai cutezĭ sĕ-mĭ vorbeșcĭ de elŭ? . . . .

(Va urma.)

Onoratŭ oficiu alŭ cărţilorŭ funduare!

Contra sentinţei de d-tto 6 Noemvre a. c. Nr. 3495 inaintezŭ recursŭ pe basa următórelorŭ motive:

Causa sentinţei de respingere nu posede basă legală. Nicĭ o lege din lume nu ordonă, ca documentele, spre a pute fi valabile şi pentru a pute ave putere de dreptŭ, sĕ se redigeze în limba maghiară, şi nu esistă nicĭ lege, nicĭ ordinaţiune, care sĕ prescrie a se alătura traducere ungurescă de pe actele redigiate în limba română, ce se trimitŭ la judecătoriele regescĭ.

Trebue sĕ privimŭ ca nenorocósă şi păgubitóre pentru sentimentulŭ de dreptŭ alŭ popórelorŭ împrejurarea, că în decursŭ de abia unŭ deceniŭ şi jumĕtate se schimbă între cercurile cârmuitóre ale unei ţerĭ atâtŭ de multŭ părerile şi voinţele referitóre la aplicarea unei legĭ, încâtŭ ceea ce astădĭ se socotesce a fi legalŭ, mâne — până încă e în viéţă aceeaşĭ lege — se socotesce a fi nelegalŭ.

Articululu de lege XLIV din 1868, ce s'a adusŭ în causa egalei îndreptăţirĭ a naţionalităţilorŭ, este prin natura sa martorŭ despre aceea, că pe teritoriulŭ statului maghiarŭ s'au obicinuitŭ a se vorbi mai multe limbĭ şi § 27 alŭ acestei legĭ lĭ a garantatŭ cetăţenilorĭ şi aceea, că se vorŭ aplica şi la oficiele judecătorescĭ ale ţĕrei individĭ din diferitele naţionalităţĭ, carĭ sĕ fiă deplinŭ versaţĭ în limbile de lipsă — E durerosŭ, că o parte a sbiciuitei opinii publice ungurescĭ nu voesce sĕ scie în timpulŭ de adĭ de relaţiunile etnografice esistente de faptŭ, şi numai ideea de statŭ maghiarŭ o are înaintea ochilorŭ. Nu e scopulŭ acestui recursŭ de dreptŭ privatŭ ca sĕ discute asupra cestiunei, decă ideile suntŭ óre realisabile orĭ décă ele suntŭ la loculŭ lorŭ, orĭ nu suntŭ la loculŭ lorŭ, — der cutezŭ a accentua, că nobila chiămare a tribunalului este de a proceda amĕsuratu legei până atuncĭ, până când acéstă lege e în vigore, chiar şi în casulŭ, décă acea lege n'ar fi favorabilă pentru o parte din cetăţenii statului.

Încétă orĭ ce dreptŭ, orĭ-ce siguritate, şi este nu presemnŭ alŭ distrugerei ordinei de statŭ şi cetăţenescĭ décă judecătorulŭ, care trebue sĕ represinte legea, umblă după „ideĭ« şi desconsideră legea esistentă de faptŭ. Judecătorulŭ statului maghiarŭ trebue sĕ purceadă amĕsuratŭ legei ungurescĭ şi ordinaţiunilorŭ legale, trebue sĕ aibă înaintea ochilorŭ relaţiunĭ de dreptŭ şi lege faptică er nu ideă de statŭ idealŭ.

Şi întorcendu-mĕ acum la motivarea acelei sentinţe vătămătóre, observŭ, că acea motivare lămuritŭ se opune § lui 70 alŭ dispoziţiunilorŭ cărţilorŭ funduare. Acéstă disposiţiune legală nu ordonă nicĭ prin unŭ cuvêntŭ, ca la actele înaintate judecătoriei cărţilorŭ funduare sĕ se adaugă şi traducere în limba ungurescă.

Este echitabila şi forte la loculŭ sĕu disposiţiunea, că décă actele suntŭ redigiate în limba chinesă, seu de esemplu în o altă limbă, cum e cea englesă, croată etc. care nu se vorbesce în Ardealŭ şi pe care judecătorulŭ nu este datorŭ sĕ o cunóscă, — din asemenea acte sĕ se adauge o traducere autentică, der nicĭ acéstă traducere nu e neapĕratŭ necesarŭ sĕ fiă în limba ungurescă, ci în vre-una din limbile ce se vorbescŭ în Ardealŭ.

Fără o deplină ignorare a relaţiunilorŭ etnografice şi fără o mai înaltă ignoranţă nu se póte susţine, că limba română nu este o limbă ce se vorbesce în Ardélŭ.

Acea limbă, pe care o vorbescŭ ca limbă maternă mai bine de jumĕtate din locuitorii neaoşĭ ai Ardélului; pe care locuitorii Ardélului, aprópe fără escepţiune, o pricepŭ, acea limbă, care este limba protocolară a multorŭ judecătorii din părţile ardelene; care posede catedre pe la universităţĭ; pe care organele statului, spre a fi în generalŭ mai pricepută, o admitŭ în ordinaţiunile referitóre la admoniările pentru plătirea dărei, la protocólele de asentare şi în alte ordinaţiunĭ referitóre la purtarea sarcinelorŭ comune; acea limbă, în care şi Maiestatea Sa domnitorulŭ a vorbitŭ în casuri seriose cu poporulŭ sĕu: o asemenea limbă este în Ardelŭ la totŭ casulŭ o limbă care se vorbesce şi chiarŭ în înţelesulŭ §-lui 70 alŭ disposiţiunilorŭ cărţilorŭ funduare, documentele redigiate în acéstă limbă judecătoria cărţilorŭ funduare este datóre a-le primi.

Din acéstă causă cu onóre rogŭ pe inalta Tablă regéscă sĕ binevoiască a anula sentinţa recurată de sub Nr. 3495—1886, şi pe tribunalulŭ reg. din Deşŭ, ca pe judecătoriă a cărţilorŭ funduare, sĕ-lŭ îndrume a primi cererea de intabulare, înaintată cu datto 26 Maiu a. c. Nr. 3495. Totodată rogŭ pe onoratulŭ tribunalŭ reg. sĕ absólve acestŭ recursŭ de spese. (Spesele: 1) Pentru ostenélă 4 fl. 2) Decopiarea de 2 orĭ 2 fl. 20 cr 3) Timbru 3 fl. 15 cr.)

Farcaşŭ Davidŭ şi *Maria Davidŭ.*

In urma acestui recursŭ Tabla regéscă din Tĕrgulŭ Mureşului a anulatŭ, ce-i dreptŭ, sentinţa oficiului dela cărţile funduare ordonându-i acestuia sĕvêrşirea intabulărei din cestiune, der referentului dela cărţile funduare din Deşiu, Pap Farkas, despre care o vorba în casulŭ de faţă, 'i s'a lăsatŭ şi mai departe mână liberă în prigonirea limbei românescĭ. Ni-se comunică o mulţime de casurĭ, în carĭ acestŭ strajnicŭ renegatŭ a refusatŭ intabularea cerută pe basa contractelorŭ compuse în limba română, causândŭ prin aceste şicane însemnate pagube partidelorŭ.

In timpulŭ mai nou ni-se comunică, că numitulŭ judecĕtor Pap Farkas, ca referinte alŭ cărţilorŭ funduare din Deşiu, a mai respinsŭ şi intabularea cerută pe basa unui contractŭ scrisŭ în limba română alŭ bisericei gr cat. din Chiuescĭ pentru dreptulŭ de proprietate a unorŭ realităţĭ dăruite de unŭ bunŭ credinciosŭ de acolo, din causă că nu s'a alăturatŭ contractulŭ românescŭ şi în traducere ungurescă. La apelaţiunea d lui advocatŭ din Deşiu dr. Teodorŭ Mihali, Tabla regéscă înse, ca şi mai înainte, a anulatŭ şi în casulŭ de faţă sentinţa acésta ilegală, ordonândŭ intabularea. Motivele aduse de Tablă pentru casurile de faţă suntŭ mai virtosŭ următórele:

»Contractulŭ scrisŭ în limba valahă este corĕspundĕtorŭ punctelorŭ *a.*, *b.*, *c.* ale § 81 şi punctelorŭ *a* şi *c* ale § 82 din regulamentulŭ cărţilorŭ funduare; considerândŭ că limba valahă este o limbă obicinuită a sĕ vorbi în ţeră, în sensulŭ S. 70 alŭ regulamentului cărţilorŭ funduare nu este necesară alăturarea traducerei ungurescĭ a textului din contractŭ şi prin urmare intabularea în casulŭ de faţă se ordonă a se sĕvirşi.«

Decă în statulŭ nostru ar fi numai cevaşŭ vorbă de dreptate, ar fi trebuitŭ ca o singură sentinţă de asemenea natura se pună la regulă pe amintitulŭ oficiu. Dér fiind-că numitulŭ referentŭ umblă, ca renegatŭ ce e, sĕ 'şĭ câştige »merite patriotice-kulturegyletiste“, a trebuitŭ sĕ priméscă de repeţite orĭ asemenea sentinţe şi abia la urmă, ni-se comunică, că şi-a mai potolitŭ zelulŭ „patrioticŭ“ primindŭ causele basate pe documente românescĭ, pe care le apróbă şi referează precum se cuvine.

Acésta póte sĕ fiă o dovadă despre resultatulŭ la care potŭ ajunge Românii noştri, decă îşĭ sciu căuta cu energiă dreptulŭ lorŭ.

Aniversarea nascerei Reginei României.

Joi în 17 (29) Decemvre fiindŭ aniversarea nascerei Reginei Elisaveta a României, consiliulŭ de miniştri a felicitat'o adresându-i prin ministrulŭ instrucţiunei d. Sturza următórele cuvinte:

Dómnă! Intre tóte datoriele ce suntemŭ chemaţĭ a împlini, cea mai frumosă şi mai plăcută este aceea de a veni în acéstă dĭ de sĕrbătóre înaintea Maiestăţei pentru a depune la piciórele Véstre Vóstre, în numele ţĕrei, omagiele cele mai respectuose, felicitările cele mai călduróse.

Acéstă datoriă e frumosă şi plăcută, căcĭ cu urările nóstre Vé presentămŭ şi tributulŭ de admiraţiune alŭ tuturorŭ pentru Maiestatea Vostră.

Decă femeea, care strălucesce prin frumseţe, bunătate şi virtute, este o podóbă mare pentru o ţeră, ea devine o bine facere cerescă, când geniulŭ a vĕrsatŭ şi elŭ asupra ei tóte darurile sale. Inălţată prin propria ei valore, strălucirea ei e fără sémĕnŭ, când stă pe acea înălţime, de unde póte încăldi inimile tuturorŭ spre gândurĭ bune, de unde póte înflăcăra pe toţĭ spre fapte mă reţe, de unde póte da pilda a ori-ce este bunŭ şi frumosŭ.

Scimŭ toţĭ, că numele Vostru a străbătutŭ peste munţĭ şi peste mărĭ. Mai scimŭ însĕ ér toţĭ, că prin pana Vóstră cea măéstră s'a rĕspânditŭ în marĭ depărtărĭ vestea despre voinicia şi despre trăinicia românescă.

De aceea sciutŭ este în totă lumea cea mare şi întinsă, că mândria României este Regina Elisabeta. De aceea sciutŭ este, că numele Vostru se pronunţă în tóte unghiurile ţĕrei cu respectŭ şi entusiasmŭ.

Sĕ trăiţĭ, Regină, mulţĭ şi fericiţĭ anĭ, în acestŭ Regatŭ în adevĕrŭ binecuvêntatŭ de Dumnedeu, luminândŭ prin geniulŭ Vostru şi înveselindŭ prin bunĕtatea Vóstră, pe micŭ şi pe mare, pe bogatŭ şi pe sĕracŭ, pe celŭ învĕţatŭ ca şi pe celŭ nesciutorŭ de carte, pe celŭ fericitŭ ca şi pe celŭ care sufere, — spre bucuria şi fericirea ţĕrei şi a Augustului Vostru Soţŭ, a prea iubitului nostru Rege.

Sĕ trăiţĭ la mulţĭ anĭ, Maiestatea Vostră şi M. S. Regele!

Elevele asilului „Elena Dómna“ şi ale scólei „Elisaveta Dómna“, ale cărorŭ protectóre e Regina, s'au dusŭ la palatŭ de au felicitatŭ pe Regina, cântându-i şi diferite cântece în corŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 2 Ianuarie. — Cu ocasiunea gratulărilorŭ de anulŭ nou, dise ministrulŭ Tisza: Din parte'mĭ nu mĕ alăturŭ la aceia, carĭ consideră periculului de rĕsboiu ca iminentŭ şi sper încă şi adĭ, că vomŭ scăpa de acestŭ periculŭ; de altă parte însĕ sunt convinsŭ, că Ungaria şi opiniunea publică nu va provoca niciodată unŭ rĕsboiu, dér că Ungaria cu tóte astea, décă va fi constrinsă a se rĕsboi, va sci sĕ'şĭ facă datoria bărbătesce.

Eu nu găsescŭ justificatŭ a vorbi în tonulŭ pessimiştilorŭ, dér deşi speranţele mele suntŭ mai bune, *totuşĭ ar fi de altă parte o eróre a lăţi optimismulŭ, căcĭ acesta adeseorĭ paraliseză puterea de resistenţă, de care sperŭ că nu vomŭ ave trebuinţă, dér e posibilŭ că totuşĭ vomŭ pute ave trebuinţă de ea.*

DIVERSE.

Ungurii la Papa. — Cetimŭ în „Neue freie Presse“: O scenă caracteristică s'a petrecutŭ la audienţa festivă ce au avut'o peregrinii ungurĭ, sub conducerea cardinalului Simorŭ, la Papa pentru a-lŭ felicita de jubileulŭ sĕu. Cardinalulŭ Simor cetì unŭ discursŭ latinŭ, la care Papa rĕspunse, într'o latinescă escelentă, forte cordialŭ. Ungurii, carĭ au păstratŭ o vechiă predilecţiune pentru limba latină, care mai nainte la castelele şi proprietăţile lorŭ este limba mai fină de comunicaţiune, fură îndoitŭ de amicalŭ atinşĭ de rĕspunsulŭ Papei şi le veniră îndată gustulŭ sĕ rĕspunde şi ei cu unŭ „eljen“ ungurescŭ. Der óre se cuveneau aceste profane şi lărmuitóre strigăte de bravo pentru acéstă sfântă ocasiune? Ungurii îşĭ adunară unŭ momentŭ capetele la olaltă, ca sĕ se consulte asupra acestui nou casŭ, dér iute învinse curtenirea asupra etichetii, şi Papa, care ascultase cu óre care mirare consultativulŭ mormăitŭ, fu deodată surprinsŭ cu unŭ tunetŭ de „eljenurĭ,“ care-lŭ făcu sĕ amuţéscă. „Eljen!“ şi „Eljen Papa!“ rĕsuna în coridórele cele sfinte. Bĕtrânulŭ capŭ alŭ bisericei catolice nu sciu la începutŭ sĕ-şĭ esplice neobicĭnuitele, aprópe sĕlbaticele sunete naturale, până ce se informà din feţele agitate ale peregrinilorŭ, că streina naţiă nu pare a avé ceva rĕu în gândŭ. Ungurii nu erau pregătiţĭ pentru acestŭ puternicŭ efectŭ alŭ ovaţiunei lorŭ şi la întórcere acasă istorisiră mulţămiţĭ compatrioţilorŭ lorŭ, că de ce estraordinară aprobare s'a bucuratŭ la Vaticanŭ scurta instrucţiune în limba ungurescă. — Nu credemŭ sĕ le pară bine Ungurilorŭ de acestŭ finŭ sarcasmŭ alŭ fóiei vieneze.

Efectele gheţuşului din dilele acestea. — Cetimŭ în „Curierulŭ Balasanŭ« din Iaşĭ: După câtŭ ne amintimŭ, pare că unŭ aşa lungŭ şi luciosŭ gheţuşŭ nu s'a mai întêmplatŭ; multe persóne s'au temutŭ a eşi din case, altele au eşitŭ numai în trăsură. Câte capete sparte, picióre scrintite, şoldurĭ frânte, genunchĭ crăpaţĭ, nimenĭ nu le mai póte sci! Apoi garafe, ulcióre, sufertaşe şi diferite vase stricate prin cădătura celorŭ ce le ducea pe stradă! Unui Donjuan cădêndŭ, 'i-a săritŭ cilidrulŭ în depărtare de 4—5 metri, tocmai în apropiere d'o damă, care de spaimă a cădutŭ şi ea d'asupra cilindrului, fărâmându-lŭ, ér monoclulŭ Donjuanului s'a făcutŭ bucăţĭ. O altă damă a cădutŭ pe spate astfelŭ încâtŭ biata turnură 'şĭ-a datŭ ultima respiraţiune; nisce d-şóre n'au fostŭ în stare sĕ pótă traversa strada spre a se duce la pensionulŭ unde învaţă, încâtŭ au fostŭ nevoite a se întórce îndĕrĕtŭ. Sâmbătă dimineţa, unŭ evreu îmbrăcatŭ în haine de sĕrbătóre, care mergea la şcólă, fugindu-i d'o dată piciórele, a cădutŭ aşa de tare că i-a săritŭ talasulŭ şi cornulŭ ce avea cu elŭ, în depărtare de duoi stânjeni; unui bĕtrânŭ pleşuvŭ (chelŭ), care mergea la biserică, 'i-a sburatŭ peruca de pe capŭ, representândŭ în adevĕrŭ unŭ tablou dramatico-comicŭ; o cochetă tomnatică, forte curatŭ şi bine pusă, rostogolindu-se într'o figură caraghiósă, a provocatŭ ilaritatea ia toţĭ carĭ o vĕduseră; unŭ advocatŭ fugea repede spre palatŭ cu unŭ portofoliu la subţioră, plinŭ de cărţĭ şi hârtii, însĕ făcêndŭ o tumbală artistică, autorii (cărţile) au începutŭ a juca cotrodanţa pe ghiaţă, căcĭ tóte eşiseră din portofolu. Şi cum nu era sĕ cadă bieţii ómenĭ după ce trotuarele erau numai o sticlă!

„Albina“ institutŭ de creditŭ şi de economii

Filiala Braşovŭ.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă pe luna Decemvre 1887

Intrate:

Numĕrariu cu 30 Noemvre 1887	fl.	31305	cr.	99
Depunerĭ	„	110621	„	19
Cambii rĕscumpĕrate	„	133559	„	14
Conturĭ curente	„	22909	„	03
Imprumuturĭ pe producte	„	3939	„	06
Imprumuturĭ pe efecte şi alte imprumuturĭ	„	1582		
Monetă	„	13433	„	96
Interese şi provisiunĭ	„	4737	„	19
Comisiuni	„	5788	„	08
Diverse	„	1116	„	19
	fl.	328994	cr.	83

Eşite:

Depunerĭ	fl.	110297	cr.	63
Cambii escomptate	„	129995	„	63
Conturĭ curente	„	16326	„	37
Imprumuturĭ pe producte	„	3007	„	45
Imprumuturĭ pe efecte şi alte imprumuturĭ	„	28770		
Monetă	„	17015	„	89
Interese şi provisiunĭ	„	320	„	13
Comisiunĭ	„	5865	„	98
Diverse	„	1480	„	31
Spese şi salare	„	1205		
Numĕrariu cu 31 Decemvre 1887	„	14710	„	44
	fl.	328994	cr.	83

V. Bologa mp. diregentŭ — *N. P. Petrescu* mp. adjunctŭ. — *V. Gamulea* mp. comptabilŭ.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena
din 29 Decemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	96.45
Rentă de hârtiă 5%	80.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	93 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110 25
Bonurĭ rurale ungare	100 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 —
Bonurĭ rurale transilvane	101 —
Bonurĭ croato-slavone	101.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98 75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 —
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	121.50
Renta de hârtiă austriacă	76.50
Renta de arg. austr.	79.20
Renta de aurŭ austr.	107 90
Losurile din 1860	137 75
Acţiunile băncei austro-ungare	858 —
Act. băncei de creditŭ ung.	270.—
Act. băncei de creditŭ austr.	269.90
Argintulŭ —.— Galbini împărătesci	6 01
Napoleon-d'orĭ	10 04
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 37
Londra 10 Livres sterlinge	125 90

Bursa de Bucuresci.
Cota oficială dela 14 Decemvre st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta romană (5%).	93½	94½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 30 Decemvre st. n. 1887.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românesci	8.43	8.45
Argint românesc	8.40	8.43
Napoleon-d'orĭ	10.03	10.06
Lire turcescĭ	11.27	11.30
Imperialĭ	10.26	10.29
Galbenĭ	5 90	5.92
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	101.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	109.—	110.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.	

FARMACIA
I. PSERHOFER
VIENA, SINGERSTRASSE Nr. 15
la „goldenen Reichsapfel."

Pilule pentru curăţirea sângelui mai înainte numite *„Pilule universale"* meritâ cu totŭ dreptulŭ numirea d'n urmă, de óre-ce în faptă nu esistă aprópe nicĭ o bólă, la care nu ar fi probatŭ în mii de casurĭ efectulŭ lorŭ miraculosŭ. In casurile cele mai cerbicóse, la carĭ multe alte medicamente s'au întrebuinţatŭ înzadarŭ, s'a dobênditŭ cu aceste pilule de nenumĕrate orĭ şi după unŭ scurtŭ timpŭ deplină însănătoşare. **1 cutióră cu 15 pilule 21 cr., 1 sulŭ cu 6 cutióre 1 fl. 5 cr.,** la trimiterĭ nefrancate cu rambursă 1 fl. 10 cr.

Trimiţĕndu-se preţulŭ înainte costă cu espedarea francată 1 sulŭ cu pilule 1 fl. 25 cr., 2 sulurĭ 2 fl. 30 cr., 3 sulurĭ 3 fl. 35 cr., 4 sulurĭ 4 fl. 40 cr., 5 sulurĭ 5 fl. 20 cr', 10 sulurĭ 9 fl. 20 cr. (Mai puţinŭ de unŭ sulŭ nu se póte trimite.)

Au incursŭ o mulţime de scrisorĭ, prin carĭ consumatorii acestorŭ pilule mulţămescŭ pentru redobêndirea sănătăţii lorŭ după cele mai diferite şi grele bóle. O ri-cine a făcutŭ odată încercare, recomandă acestŭ medicamentŭ mai departe.

Reproducemŭ aci câteva dintre multele scrisorĭ de mulţămită.

Leongang, 15 Maiu 1883.

Prea onorate Domnule! Pilulele D-v. producŭ adevĕrată minune, ele nu suntu ca alte aşa de multe medicamente recomandate, ci ele ajută întru adevĕru aprópe la tóte bólele. Din pilulele, ce am fostŭ comandatŭ la Pascĭ, am împărţitŭ cele mai multe la amicĭ şi cunoscuţĭ şi au folositŭ la toţĭ, chiar şi persóne de o etate mai mare şi cu diferite bóle şi defecte au dobênditŭ prin ele, deşi nu perfectă sănătate, der totuşi o îmbunătăţire însemnată, şi voescŭ a urma cu întrebuinţarea lorŭ. Te rogŭ der a-mĭ mai trimite încă 5 sulurĭ. Din partea-mĭ şi dela toţĭ, carĭ amu avutŭ deja norocirea prin pilulele D-v. a ne redobêndi sănătatea, primiţĭ cea mai cordială mulţămită.

Martin Deutinger.

Bega Szt-György, 16 Februariu 1882.

Onorate Domnule! Nu Vĕ potŭ esprima în destulŭ cordiala mea mulţămită pentru pilulele D-v. de óre-ce pre lângă ajutorulu luĭ D-ḑeu, consorta mea care deja anĭ îndelungaţĭ a suferitŭ de miserere, s'a vindecatŭ prin pilulele D-v., şi cu tóte că şi acum trebue din când în când se întrebuinţeze din ele, totuşĭ sănătatea ei s'a îmbunătăţitŭ întru atâtu, în câtu póte sĕ-şi vĕdă de tóte ocupaţiunile ei cu vioiciune juvenală. Acéstă a mea mulţămită Vĕ rogŭ a o întrebuinţa spre binele tuturorŭ celoru carĭ suferŭ, şi Vĕ rogŭ totodată, ca se-mĭ trimiteţĭ din nou 2 sulurĭ piluie şi 2 bucăţi săpunŭ chinezescŭ. — Cu deosebită stimă, supusŭ **Alois Novak** prim-grădinarŭ.

Stimate Domnule! Presupunendu, că tóte medicamentele D-tale vorŭ fi aşa de bune, ca renumitulu balsamu contra degerăturiloru, care în familia mea a făcutŭ unu sferşitu grabnicŭ la mai multe umflăturĭ de degerătură, m'am decisŭ pe lângă tótă neîncrederea mea în aşa numitele mijloce universale de lecuire, a lua refugiulu la pilulile curăţitóre de sânge ale D-tale, ca prin ajutorulu acestorŭ micĭ globuleţe se bambardezŭ la emorrhoidele, de carĭ suferŭ de anĭ îndelungaţĭ. Nu esitezŭ de locŭ a vĕ mărturisi acum, că suferinţa mea învechită după o întrebuinţare de 4 septemânĭ a încetatŭ cu totulŭ, şi că recomandŭ aceste pilule în cerculŭ cunoscinţelorŭ mele cu celu mai mare zelŭ. Nu am nimicu în contră şi decă veĭ face întrebuinţare în publicŭ de aceste ale mele şire, înse fără de subsemnarea mea.

Viena, 20 Februariu 1881.

Cu înaltă stimă **C. v. T.**

Balsam contra degeraturei de *I. Pserhofer*, de mulţĭ anĭ recunoscutŭ ca celŭ mai sigurŭ remediu contra suferinţelorŭ de degerătură de totu felulŭ, precum şi spre vindecarea ranelorŭ învechite etc. 1 borcănelŭ 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Balsam contra guşilorŭ, remediu de încredere spre lecuirea umflăturilorŭ la gâtŭ, 1 flaconŭ 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Essenţa de viéţă. *(Picăturĭ de Praga)* contra stomacului stricatŭ, a mistuirei rele şi greutăţilorŭ de totu felulŭ, unŭ remediu de casă escelentŭ. 1 flaconŭ 20 cr.

Suculŭ - Spitzwegerich, medicamentŭ de casă în genere cunoscutŭ şi escelentŭ contra catarului, răguşelei şi a tusei etc. 1 sticluţă 50 cr., 2 sticluţe cu trimiterea francată 1 fl. 50 cr.

Alifiă americană contra rheumatismului, celŭ mai bunŭ medicamentŭ la tóte suferinţele rheuma ice, junghiurĭ, Ischias (bólă de tremurŭ), junghiu la urechĭ etc. 1 fl. 20 cr.

Lichiorŭ din burueni de Alpi dela W. O. Bernhard. 1 butelia 2 fl 60 cr., ½ butelia 1 fl. 40 cr.

Esenţă pentru ochĭ de Romershausen, 1 butelia 2 fl 50 cr., ½ butelia 2 fl. 50 cr.

Prafŭ contra asudării piciórelorŭ, 1 cutiă 50 cr, cu trimiterea francată 75 cr.

Pomadă de Tanochinin de *I. Pserhofer*, de unŭ şirŭ de anĭ recunoscută de medicĭ ca cea mai bună dintre tóte remediile pentru crescerea pĕrului. Unŭ borcanŭ elegantŭ adjustatŭ 2 fl.

Plastru universalŭ de prof. Steudel, la rane din lovitură şi înpunsŭ, la totŭ felulŭ de bube rele şi la umflăturĭ învechite, ce se spargŭ periodicŭ la piciore, la degetŭ, la rănile şi aprinderile de ţiţe şi la multe alte suferinţe de acestŭ soiŭ, s'a probatŭ de multe orĭ. 1 borcanŭ 50 cr, cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală de curăţenia de *A. W. Bulrich.* Unŭ remediu de casă escelentŭ contra tuturorŭ urmărilorŭ digesţiunei stricate precum: durere de capŭ, ameţelă, cârcei la stomach, acrelă în gâtŭ, suferinţe haemoroidale, constipaţiune etc. 1 pachetŭ 1 fl.

Franzbrantwein 1 butelia 60 cr.

Afară de preparatele aci numite se mai află tóte specialităţile farmaceutice indigene şi streine, anunţate prin tóte ḑiarele austriace, şi la casŭ, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositŭ, se vorŭ procura la cerere cu promptitudine şi câtŭ se póte de eftinŭ.

Trimiterile prin poştă se efectueză iute, decă se trimite preţulŭ înainte, séu cu rambursă.

Trimiţĕndu-se preţulŭ înainte, (mai bine prin mandatŭ poştalŭ) este porto postalŭ cu multŭ mai eftinŭ, decâtŭ la trimiterĭ cu rambursă.

5—12

„ALBINA,"
Institutŭ de creditŭ şi de economii
FILIALA BRAŞOVŬ.

Primesce depunerĭ spre fructificare şi plătesce pentru ele, amĕsuratŭ timpului de abḑicere, darea de venitŭ de 10% şi **5, 4 séu 3½% interese;**

cumpĕră şi vinde scrisurĭ fonciare de ale „Albinei" după cursulŭ ḑilei, pe care totodată le recomândă p. t. publicului ca cea mai sigură şi avantagiósă hârtiă pentru plasarea de capitale;

escomptéză cambii cu celŭ puţinŭ două subscierĭ după calitatea lorŭ **cu interese de 6½—8%;**

escomptéză cambii cu numai o subscriere décă acelea suntŭ asigurate prin hipotecă cu 7% **interese;**

acórdă credite de contŭ curentŭ cu 6½% interese;

acórdă împrumuturĭ pe mărfurĭ carĭ au o valóre stabilă şi nu suntŭ supuse stricărei **pe lângă interese dela 6½—8%** după suma împrumutului;

acórdă împrumuturĭ pe tóte efectele cotate la bursa din Budapesta Viena şi Bucuresci, până la 85% a cursului lorŭ pe lângă **interese pe 6½%;**

cumpĕră şi vinde după cursulŭ ḑilei monete;

primesce în comisiune cumpĕrarea şi vinderea de ori-ce hârtii de valóre pe lângă cele mai ieftine condiţiunĭ;

închiriază pe teritoriulŭ ce lŭ posede lângă gara Braşovŭ şi care e prin şine în legătură nemijlocită cu gara însaşĭ, atâtŭ **locurĭ libere pentru depositarea de marfă** câtŭ şi **cabine în magazinele sale séu magazine întregi,** şi primesce şi cantităţĭ mai micĭ de mărfurĭ spre depositare în magazinele sale.

Deslușirĭ detailate se potŭ lua la cassa filialei şi la bărbaţii de încredere a acesteia.

Órele de cassă suntŭ în fiă-care ḑi dela 9—12 a. m. şi dela 3—5 p. m.

Localulŭ „Filialei" este în Braşovŭ, piaţă Nr. 90. etagiulŭ I.

Nr. 257—1887.

AVISŬ.

P. T. acţionarĭ ai institutului de creditŭ şi de economii „Arieşana" din Turda li se aduce la cunoscinţă, că terminulŭ de solvire alŭ versamentului alŭ IV-lea (10 fl. de acţiune) a espiratŭ în 24 Noemvre a. c. st. n. deşi prin acésta suntŭ rugaţĭ la solvi câtŭ mai îngrabă acestŭ versamentŭ dimpreună cu percentele de întârḑiare (dela una acţiune 8 cr. până în **31 Decemvre.**)

Turda, 29 Decemvre 1887 st. n.

Direcţiunea institutului de creditŭ şi economii „Arieşana."

D. St. Şuluţiu, direct. **Silvestru Moldovanŭ,** secretarŭ.

1—3

Ügy. sz 538—1887.

Árverési hirdetmény.

A „Weisz Adolf" csődtömegének hitelező választmány által hozott határozat alapján a csődtömeghez tartozó künn levő összesen 10,441 forint 38 krajczárt tevő követelések nyilvános árverés utján **1888 évi Január hó 9-ik napján** délelőtt 10 orakor csődtömeg gondnok Dr. Weiss Ignatz ügyvéd urnak a belvárosi Lópiatzon 33 ház szám alatt levő ügyvédi irodahelyiségében elfognak adatni, miről venni szándékozok azon megjegyzéssel értesítetnek, hogy az árverési feltételeket a hivatalos orákban a csődtömeg gondnok és az alolirt kir. közjegyző irodájában betevinthetik.

Brassó, ezernyolczszáz nyolczvan hét évi December hó huszonnyolczadik napján.

A hitelezői csődválasztmány és tömeggondnok megbizásából.

Nemes Péter,
k. közjegyző.

1—2

Tiporafia ALEXI, Braşovŭ.